

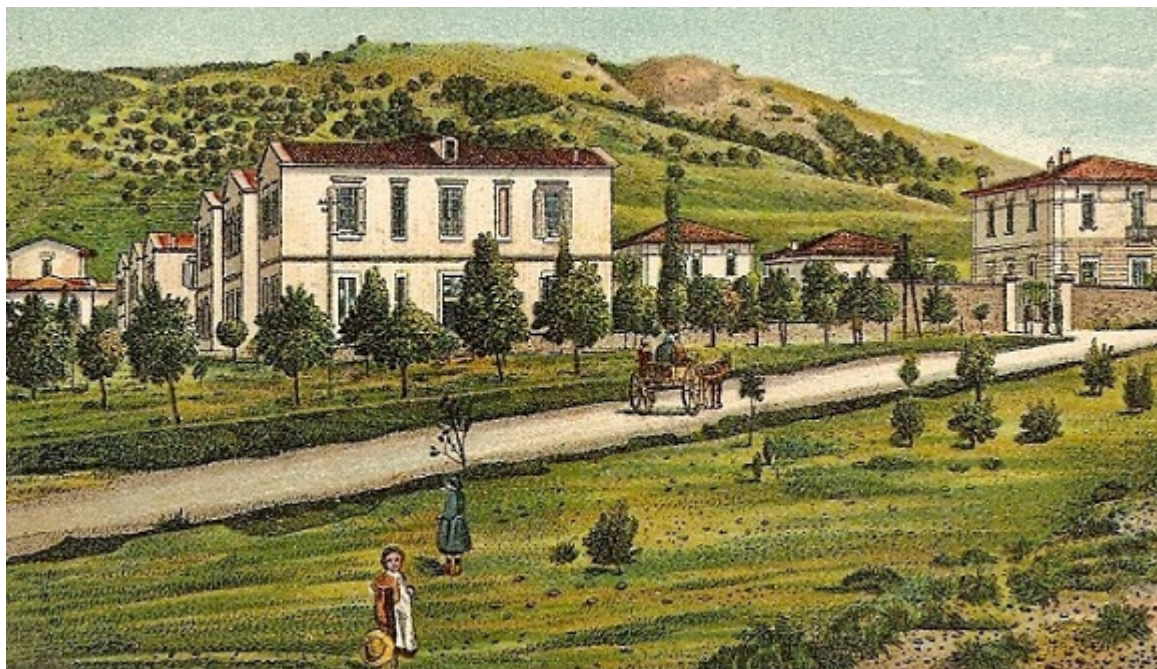
Τα πάθη και η δουλεία τους όπως αποτυπώνονται στο έργο του Γ. Βιζυηνού (Ηρακλής Ψάλτης, φιλόλογος)

/ [Πεμπουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/1XjfFA2>]

Η ομοφυλοφιλία υποβάλλεται. Ο Λουής, ὁ Γάλλος ὑπηρέτης τοῦ ἐπὶ τὸν Βόσπορον ξενοδοχείου με το ξυρισμένο πρόσωπο[424] και ιδίως ο Κιαμήλης αποτελούν λανθάνουσες περιπτώσεις διάστασης μεταξύ γένους και φύλου[425]. Ο Κιαμήλ αναπτύσσει στενή φιλία με τον συνεταίρο του και η αδελφοποίησή τους γίνεται με δική του πρωτοβουλία, ενώ η πρόταση του αδελφοποιητού για γάμο του Κιαμήλ με την αδελφή του, ίσως να αποτελεί και τρόπο «νομιμοποίησης» της σχέσης τους. Αυτή, πιθανόν, να ήταν και η σημαντικότερη αιτία της άρνησης του πατέρα στον γάμο της κόρης του[426].

Η εκδίκηση/αυτοδικία επιζητείται. Η μητέρα του Γιωργή ζητά εκδίκηση για τον άδικο φόνο του γιού της και προτρέπει τα παιδιά της να μην αφήσουν ανεκδίκητη την δολοφονία του: Ἄν δὲν εἶχα παιδιὰ στὸν κόσμο, θενᾶκοφτα τὰ μαλλιά μου, θενᾶβαζα ἀνδρῖκια ροῦχα, καὶ μὲ τὸ τουφέκι στὸν ὦμο θενὰ κυνηγοῦσα τὰ ἰχνάρια τοῦ φονιᾶ, ὡς πὺν νὰ ἔκδικήσω τὸν νεκρό μου (...) Γι' αὐτὸ ἐκδίκησι! πρέπει νὰ γενῇ ἐκδίκησι![427] Ο Κιαμήλ «απορρίπτεται» από τον μελλοντικό πεθερό του, γιατί δεν εκδικήθηκε τον θάνατο του γιού του[428]. Οι δύο φόνοι τους οποίους διαπράττει αργότερα ο Κιαμήλ γίνονται για αυτόν ακριβώς τον λόγο, εκδικείται τον θάνατο του φίλου του[429]. Ο αφηγητής σχολιάζοντας την τεράστια δύναμη την οποία διαθέτει η εκδίκηση/αυτοδικία -η οποία οδηγεί τον άνθρωπο στον ηθικό εκτροχιασμό- επισημαίνει ότι δεν μπόρεσε να την καταργήσει ούτε ἡ φιλανθρωποπάτη τῆς γῆς θρησκεία[430], ο χριστιανισμός.

Το χρήμα λατρεύεται. Ο Χαραλαμπής για να πείσει αναφέρεται στους πολλούς παράδες που έκαμε και τώρα πια ἄς κάμουν καὶ οἱ φίλοι[431], ενώ έχει ήδη διαπράξει φόνο για το χρήμα (ληστεία)· ο Χρηστάκης σκοτώνεται, όταν αναλαμβάνει μια ἐμμισθη δημόσια θέση[432], οι ιερείς διαφθείρονται από το χρήμα, ο Παπα-Δήμος δεν πάει να δει τον τραυματισμένο-άρρωστο, αφού δεν έχει χρηματικό όφελος[433]. Ακροθιγώς, έτσι, ο Βιζυηνός αναφέρεται στη σιμωνία, στην εμπορία της θείας Χάριτος. Ο Κιαμήλ «απορρίπτεται» από τον κτηματία μελλοντικό πεθερό του, γιατί ανήκει στα χαμηλά κοινωνικά στρώματα -ήταν φτωχός- και ο ίδιος επιθυμεί η κόρη του να παντρευτεί μπέη ή πασά -κάποιο δηλαδή πλούσιο[434]. Κλοπές, εξάλλου, διαπράττονται για τα φλουριά[435]. Το χρήμα καταδυναστεύει τον άνθρωπο και τον εξαχρειώνει. Δικαιώνεται και εδώ από τον αφηγητή η ευαγγελική ρήση του Ιησού: πάλιν δὲ λέγω ὑμῖν, εὐκοπώτερόν ἐστι

κάμηλον διὰ τρυπήματος ραφίδος διελθεῖν ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν[436].

Ψέματα λέγονται. Ο Χαραλάμης του Μητάκου επικαλείται ένα ψέμα -το οποίο «επιβεβαιώνεται» αργότερα από τον δραματικό μονόλογο του Κιαμήλ, στον οποίο και αποκαλύπτεται η αλήθεια για τον δεύτερο φόνο του[437]- με το οποίο πείθει τον φίλο του, τον Χρηστάκη, να τον υποκαταστήσει στο ρόλο όχι του ταχυδρόμου, όπως ισχυρίστηκε, αλλά σε αυτόν του θύματος. Το ψέμα γίνεται εδώ συνώνυμο του θανάτου. Επίσης, ο ίδιος ο αφηγητής, ενώ γνωρίζει τον δράστη της δολοφονίας του αδελφού του, δεν τον αποκαλύπτει στη μητέρα του[438], λέγοντας της ψέματα ότι δεν βρέθηκε, γιατί στο επιμύθιο της αφήγησης αναρωτιέται ποιός είναι ο πραγματικός δολοφόνος του αδελφού του, ο φυσικός ή ο ηθικός αυτουργός του φόνου.

[Συνεχίζεται]

[424] Γ.Μ. Βιζυηνός, όπ. παρ., σ.60.

[425]Β. Αθανασόπουλος, «Φύλο και γένος» στο Οι μύθοι της ζωής και του έργου του Γ. Βιζυηνού, όπ. παρ. σσ.180-182.

[426]Β. Αθανασόπουλος, «Μια λανθάνουσα περίπτωση διάστασις μεταξύ γένους και φύλου» στο Οι μύθοι της ζωής και του έργου του Γ. Βιζυηνού, όπ. παρ. σσ.264-272.

[427]Γ.Μ. Βιζυηνός, όπ. παρ., σ.68.

[428]Γ.Μ. Βιζυηνός, όπ. παρ., σ.91: «Μόνον ἐγύρισε τὸ πρόσωπό του ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ γιὰ νὰ μὴν τὸν βλέπη, καί, -Ἀφῆκες νὰ σκοτώσουν τὸν ἀδελφοποιτό σου, τοῦ εἶπε, χωρὶς ν’ ἀδειάσης τὸ τουφέκι σου· κ’ ἔρχεσαι στὸ σπίτι μου, χωρὶς τὸ κεφάλι τοῦ φονιὰ στὸ χέρι σου;»

[429]Γ.Μ. Βιζυηνός, όπ. παρ., σσ.97-100.

[430]Γ.Μ. Βιζυηνός, όπ. παρ., σ.96.

[431]Γ.Μ. Βιζυηνός, όπ. παρ., σ.64.

[432]Μ. Ιατρού, Ο σωσίας του νεκρού αδελφού, όπ. παρ., σ.42.

[433]Γ.Μ. Βιζυηνός, όπ. παρ., σ. 73: «Ἐκεῖνο, ὡς καὶ ὁ Παππα-Δῆμος, ποὺ τ' ἄκουσε, δὲν ἐπῆγε νὰ τὸν διῇ. Γιατ' εἶναι, λέγει, Τοῦρκος, κ' οἱ Τοῦρκοι δὲν πληρόνουν, γιὰ εὐχέλαιο».

[434]Γ.Μ. Βιζυηνός, όπ. παρ., σ.89.

[435]Γ.Μ. Βιζυηνός, όπ. παρ., σ.90 και σ.91.

[436] Ματθ. 19. 24.

[437]Γ.Μ. Βιζυηνός, όπ. παρ., σ.98: «-Κρύψου, λοιπόν, μοὶ εἶπεν, ἐδῶ ἀπὸ πίσου. Ὅπου καὶ νὰ εἶναι, θὰ φθάσῃ ἓνας μὲ τὸν ταχυδρομικὸ τοῦ σάκκο στὴν ἀμασχάλη, μὲ τὸ τουφέκι στὸν ὦμο του. Αὐτὸς εἶναι ὁ φονιᾶς τοῦ σουλτανέλη. Ὀνομάζεται Χαραλαμπής, υἱὸς τοῦ Μητάκου. Κάθε δεκαπέντε περνᾷ τὸ ἴδιο τὸ γεφύρι, ποὺ ἔπεςες μὲ τ' ἄλογο».

[438]Γ.Μ. Βιζυηνός, όπ. παρ., σ.99: «(αφηγητῆς)- ὦ! Ἀθλιε! Ἐφόνευσες τὸν ἀδελφόν μου!»